

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de hayvancılık ve kırmızı et sektöründe uzun yıllardır uygulanan ithalat ağırlıklı politikaların, yerli üretimi zayıflattığı, kamu kaynaklarını artırarak dışa bağımlılığı derinleştirdiği ve tüketici fiyatlarında da bir düşüş sağlamadığı, resmî verilerle görülmektedir.

2010 yılında başlatılan canlı hayvan ve kırmızı et ithalatı, “piyasayı dengeleme” ve “fiyatları düşürme” gerekçeleriyle savunulmuş; ancak aradan geçen süreye rağmen ithalat geçici bir araç olmaktan çıkmış, kalıcı bir politika hâline gelmiştir. AKP iktidarı döneminde her gelen Tarım ve Orman Bakanı, ithalatın en fazla üç yıl içinde sona ereceğini ifade etmiş; buna karşın ithalat miktarı ve ithalat için ödenen döviz tutarı her yıl artarak devam etmiştir.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yapılan son açıklamalara göre, 2026 yılı besilik hayvan ithalatının da Et ve Süt Kurumu aracılığıyla sürdürüleceği, başvuruların İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri üzerinden alınacağı ve Türkvet sistemi üzerinden değerlendirileceği belirtilmiştir. Bu durum, ithalatın 2026 yılında da temel politika aracı olarak devam edeceğini göstermektedir.

Resmî veriler, hayvancılıkta yaşanan ithalat sarmalını tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır. 2021 yılında bir adet besilik sığırın ortalama ithalat fiyatı 975 ABD doları iken, 2025 yılı itibarıyla bu rakam 1.561 ABD dolarına yükselmiştir. Bu artış, yalnızca döviz kurundaki değişimle açıklanamayacak şekilde, dolar bazında yaklaşık yüzde 60’lık bir fiyat artışına işaret etmektedir. Damızlık sığır ithalatında ise 2025 yılında birim fiyat 2.019 ABD dolarına kadar çıkmıştır.

Miktar açısından bakıldığında da tablo dikkat çekicidir. 2021 yılında 261 bin 688 baş olan sığır ithalatı, 2025 yılının ilk 11 ayında 654 bin 430 başa ulaşmıştır. Aynı dönemde sığır ithalatına ödenen tutar 285,7 milyon dolardan 1 milyar 52 milyon dolara yükselmiş, toplam artış oranı yüzde 268 olarak gerçekleşmiştir.

Canlı hayvan ithalatına paralel olarak kırmızı et ithalatında da artış yaşanmıştır. 2021 yılında yalnızca 1.204 ton olan kırmızı et ithalatı, 2024 yılında 79 bin 127 tona ulaşmış, 2025 yılının ilk 11 ayında ise 56 bin 240 ton et ithal edilmiştir. Et ithalatı için ödenen bedel 2021 yılında 7,2 milyon dolar iken, 2024’te 504,9 milyon dolara, 2025’in ilk 11 ayında ise 443,1 milyon dolara yükselmiştir. Kilogram başına ithal et fiyatı da 2021’de 5,98 dolar iken, 2025’te 7,88 dolara çıkmıştır.

2021 yılında canlı hayvan ve et ithalatına toplamda yaklaşık 300 milyon doların ödeme yapılırken, 2025 yılında yalnızca 11 ayda 1,5 milyar doları aşan bir ithalat faturası ile karşı karşıya kalınmıştır. Bu kaynağın yerli üreticiyi desteklemek amacıyla kullanılması hâlinde, hayvancılık sektöründe üretim kapasitesinin korunması ve artırılması mümkün olabilecektir.

İthalata dayalı politikalar sonucunda, yerli besici üretimden çekilmekte, ahırlar boş kalmakta, Türkiye ise yabancı üreticinin enflasyonunu ve kâr marjını finanse eden bir ülke konumuna sürüklenmektedir. Taşıma suyla değirmen dönmeyeceği açık olmasına rağmen, aynı politikaların ısrarla sürdürülmesi hayvancılık sektörünü yapısal bir krize sürüklemektedir.

Bu kapsamda; canlı hayvan ve kırmızı et ithalatının yıllar içinde neden sürekli arttığının, izlenen ithalat politikalarının yerli üretici, tüketici fiyatları ve kamu maliyesi üzerindeki etkilerinin, Et ve Süt Kurumu'nun ithalattaki rolü ile uygulamalarının, ithalat yerine yerli üretimi güçlendirecek sürdürülebilir politikaların neden hayata geçirilmediğinin ve hayvancılık sektöründe yaşanan yapısal sorunlar ile çözüm yollarının tüm yönleriyle ortaya konulması; alınması gereken önlemlerin belirlenmesi ve kalıcı, üretim odaklı politikaların geliştirilmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımla. 05.01.2026

Ayca Taşkent
Sakarya MV.

Murat GAN
Samsun MV

Ömer Fethi GÜNER
Niğde Milletvekili

Sibel SÜKMEZ
Trabzon MV
S. SÜKMEZ

Yunus Emre
157 MV

Müzaayen ŞEKER
Adana MV

Ayhan Barut
Adana MV

Zeynep

U.S. Serkan Sarı
Balıkesir MV

İsmet Güneşhan
Cankaya MV

M. S. Serkan Sarı
Balıkesir MV

Fethi AKIKEL
İstanbul MV
Fethi AKIKEL A.

Selma Karapınar

Nurhan Yentir
Nispetiye

Emine Meriç
S. Karapınar
Nurhan Yentir
Nispetiye

Mehmet KAMUK
Kocaeli

Mehmet Meriç
MV

Ömer Fethi GÜNER
Niğde Milletvekili

1595. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1 Şöleyman Bilir	Aydın	
2 Seyit TORUN	Ordu	
3 Necdi Gerdan	Kütahya	
4 Mohr Pazar	Izmir	
5 Gülce Bire Gıda	Diyarbakır	
6 TATMIN BECAN	Van	
7 Ali Karabulut	Usak	
8 A. SİBELTANIKÖMEZ	İSTANBUL	
9 Nurettin Özdemir	İstanbul	
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

